

Vyjádření školitelky studentky Martiny Kutkové k průběhu studia a k disertační práci

“*JUDEOŠPANĚLŠTINA V ČESKÝCH PŘEKLADECH*”

předkládané v roce 2024 na Ústavu translologie FF UK

Martina Kutková zahájila doktorské studium v r. 2019. Studijní povinnosti plnila průběžně a možno říci, že příkladně, v prvních třech ročnících byla hodnocena známkou A, ve čtvrtém ročníku, vzhledem k odkladu odevzdání disertace do pátého roku studia, stupněm B+. Podílela se rovněž na projektu SVV Jazyk jako fenomén systémový a sociální, Program: Projekty specifického vysokoškolského výzkumu na UK, Nositel: UK, Poskytovatel: Univerzita Karlova. I přes komplikace způsobené omezením cestování po dobu covidové pandemie se v letech 2021–2022 zúčastnila kurzů pořádaných Cervantesovým institutem a Univerzitou Castilla-La Mancha v Toledu. Využila také možnosti účasti na on-line kurzech (Seminarios online de investigación en la economía de la cultura, 24.11. – 3.12.2020, Univerzita ve Valladolidu; Ortografía y gramática para traductores, 16.12.2020 – 30. 3. 2021., Cálamo y Cran, Madrid.) Vystoupila dále na dvou zahraničních konferencích: La contribución de la traducción al estudio del papel de la lengua judeoespañola en las colecciones del Museo Judío de Praga. Konference V Jornadas de Estudios Románicos, 01.10.2021. Komenského univerzita v Bratislavě; Enseñanza de lenguas judías para principiantes: experiencias y observaciones. Konference Noveno Seminario Internacional de Desarrollo Profesional de los Docentes de Lenguas Extranjeras & Primer Seminario de Desarrollo Profesional en Docencia de la Traducción y la Interpretación, 09.08.– 11.08.2023. Escuela de Idiomas – Universidad de Antioquia, Kolumbie (on-line, návaznost na pedagogickou činnost).

Stejně systematický byl její přístup k publikační činnosti. Během studia vydala ve vztahu k tématu disertace tři původní práce – dvě časopisecké studie, z toho jednu v zahraničí (Slovinsko - KUTKOVÁ, Martina. *Volver a la patria: el renacer del judeoespañol desde la perspectiva de la lengua y cultura checas. Verba hispanica.* 2021, č. 29, s. 77-95. ISSN 0353- 9660.) a jako členka autorského kolektivu se podílela na mezinárodní monografii, vydané španělským prestižním nakladatelstvím Omnipress (KUTKOVÁ, Martina. *„Un judío pertenece al café“ o cuando los praguenses se volvieron locos por París.* In: MARTINO ALBA, Pilar; VEGA CERNUDA, Miguel Ángel; ALBALADEJO, Juan Antonio (eds.). *A 100 años de los locos años 20.* Vyd. 1. Madrid: OMMPRESS, 2022, s. 169-184. ISBN 978-84-17387-96-9). Nad rámec tématu disertace se podílela na kolektivní publikaci SIXTOVÁ, Olga; SLÁDEK, Pavel; HOLEČEK, Kajetán; KUTKOVÁ, Martina; SMOLÍK, Tobiáš. *Čítanka raně novověké aškenázské paleografie.* Vyd. 1. Praha: Vydavatelství Filozofické fakulty, 2020. ISBN 978-80-7308-990-0. Vydala také čtyři recenze, z toho jednu ve španělském impaktovaném časopise Herméneus (KUTKOVÁ, Martina. Antonio Bueno García, ed., *Arte, religión y traducción*, Colección Interlingua, núm. 191, Granada, Comares, 2018, 382 págs. Hermeneus. 2020, č. 22, s. 503-508. ISSN 1139-7489). Kompletní publikační činnost je uvedena v autoreferátu disertace.

Významné je i širší společenské působení Martiny Kutkové – je členkou Hlavního výboru Kruhu moderních filologů, velmi ochotně se podílí i na dalších aktivitách (doprovod zahraničních hostů a účastníků konferencí, studentů v rámci programu ERASMUS apod.) V letech 2019 – 2023 se zapojila do projektu CELA - Connecting Emerging Literary Artists, podporovaného Kreativní Evropou Evropské unie. Zúčastnilo se ho 66 začínajících spisovatelů a 99 začínajících překladatelů z 11 zemí s cílem vytvořit evropskou síť literárních umělců, překládat a propagovat literární texty a pomoci účastníkům prosadit se na trhu. Jako překladatelka ze španělštiny do češtiny přeložila v souladu s pravidly projektu šest textů od tří španělských spisovatelů, následně

je publikovala v časopisech, dále pak zpracovala rozhovory s autory a v Praze proběhlo i veřejné čtení i diskuze na Světu knihy a další akce.

Pokud jde o pedagogickou činnost, po tři roky vedla kurz AMKV2001 Židovské dějiny a literatura prizmatem překladu, Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, LS 2020/2021, ZS 2021/2022, ZS 2022/2023 (probíhalo v angličtině pro studenty programů Erasmus+ a 4EU) s vynikajícím ohlasem ze strany zejména zahraničních účastníků.

Tématem disertace Martiny Kutkové je Judeošpanělština v českých překladech. Klade si za cíl najít a analyzovat české překlady z judeošpanělštiny, a navázat tak na české i mezinárodní bádání translatologie v oblasti minoritních (a ohrožených) jazyků. Zpracovávaný korpus zahrnuje nápisy na synagogálních textiliích, orální poezii a fragmenty v knižních překladech. O aktuálnosti této problematiky v mezinárodním měřítku svědčí mj. skutečnost, že prakticky ve stejném období, kdy byla disertace odevzdána, vydalo prestižní německé nakladatelství Iberoamericana Editorial Vervuert publikaci *El español de Kahal Kadós de Pisa*, věnované analýze judeošpanělských textů. Disertace Martiny Kutkové je prvním výzkumem svého druhu v českém prostředí, a proto se stává cenným příspěvkem pro poznání českého překladu z románských, minoritních a ohrožených jazyků. První, teoretická část práce je zaměřena na společensko-historický kontext výchozího i cílového jazyka. Vymezuje také užívaný terminologický rámec a detailně se zabývá výzkumem v oblasti dějin překladu s důrazem na „neknížní“ překlady, vztahem translatologie k minoritním jazykům a také etikou v překladu. Metodologicky se opírá o českou i zahraniční teorii překladu od druhé poloviny 20. století až po publikace vydané v posledním desetiletí, do současného translatologického výzkumu se úspěšně řadí i důrazem na využití metod archívního výzkumu. Druhá, praktická část disertace představuje a analyzuje nalezené prameny, přičemž se rozsáhle opírá o studium paratextů. V závěru vedle shrnutí poznatků a odpovědí na výzkumné otázky a hypotézy nastiňuje nejen podněty pro další výzkum, ale také pro překladatelskou a ediční praxi. Autorka v disertaci úspěšně uplatnila svoji erudici jak v oblasti translatologie, tak judaistiky, a vytvořila cenný příspěvek nejen k poznání českého překladatelství z románských, minoritních a ohrožených jazyků, ale také úspěšně potvrdila a rozvinula soudobé metody bádání v těchto oblastech.

Jako námět k obhajobě navrhuji otázku o uplatnitelnosti zvoleného přístupu také pro studium dějin překladu z dalších minoritních a ohrožených jazyků.

Disertaci Martiny Kutkové považuji za velmi zdařilou a zcela odpovídající badatelským standardům současné translatologie. Je výsledkem samostatného výzkumu a přináší nejen nové poznatky, ale také podněty pro další studium. Doporučuji ji k obhajobě a předběžně hodnotím známkou PROSPĚLA.

V Praze dne 27. 3. 2023

Prof. PhDr. Jana Králová, CSc.
školitelka